

PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH I ZASADA KONKURENCYJNOŚCI W PROJEKTACH WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH POLITYKI SPÓJNOŚCI W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2014-2020

Prowadzący: Monika Teclaw

NA ZLECENIE **EFEKT. SP. Z O.O. W KATOWICACH**
KATOWICE - 20.12.2016r.

„Projekt współfinansowany z Funduszu Spójności Unii Europejskiej w ramach Programu Pomoc Techniczna 2014-2020”

Tematy, które będą omawiane w trakcie szkolenia:

- ▶ Aktualny stan prawny wraz z planowanymi zmianami dotyczącymi zamówień publicznych oraz przepisy dodatkowe.
- ▶ Ocena prawidłowości szacowania wartości zamówienia publicznego.
- ▶ Ocena wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego.
- ▶ Opis przedmiotu zamówienia w kontekście wymogów Komisji Europejskiej.
- ▶ Warunki udziału w postępowaniu.
- ▶ Weryfikacja złożonych dokumentów oraz przesłanki wykluczenia Wykonawcy.
- ▶ Problematyka podwykonawstwa w systemie zamówień publicznych.
- ▶ Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.
- ▶ Zasady udzielania zamówień o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 tys Euro, wraz z obowiązkami i uprawnieniami Zamawiającego.

Zamówienia publiczne art. 2 pkt 13

Zamówienia publiczne – należy przez to rozumieć **umowy odpłatne** zawierane między zamawiającym a wykonawcą, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane.

Przedmiot i definicje wg dyrektywy 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014r.

➤ Przedmiot i zakres stosowania:

Dyrektywa 2014/24/UE określa przepisy dotyczące procedury udzielenia zamówienia publicznego, którego wartość przekracza ustalone progi unijne.

Ta dyrektywa w sposób nowy reguluje wszystkie kwestie dotyczące realizacji zamówienia.

Celem jest bezpośrednio wprowadzenie do przepisów unijnych pewnych zasad, które wynikają wprost z orzecznictwa TSUE przy jednoczesnym utrzymaniu odpowiedzi Komisji Europejskiej zawartej w Zielonej Księdze w sprawie modernizacji polityki UE.

1. Aktualny stan prawny wraz z planowanymi zmianami dotyczącymi zamówień publicznych oraz przepisów około zamówieniowych.

Obowiązujące akty prawne w zamówieniach publicznych:

- 1 Traktat,
- 3 Dyrektywy,
- 5 Kodeksów,
- 35 Ustaw,
- 2 Rozporządzenia PE,
- 12 Rozporządzeń krajowych związanych z ustawą Prawo zamówień publicznych.

Nagroda dla tego, kto wypisze wszystkie

1.1. Zasady w zamówieniach publicznych

Zasady w zamówieniach publicznych są zasadami bezwzględnie obowiązującymi i nie ma możliwości ich ominięcia, złamania lub nie przestrzegania, są to:

- 1) zasada równego traktowania wykonawców,
- 2) zasada zapewniania uczciwej konkurencji,
- 3) zasada bezstronności i obiektywizmu,
- 4) zasada legalizmu,
- 5) zasada jawności,
- 6) zasada pisemności postępowania,
- 7) zasada pierwszeństwa trybów przetargowych.

1.2. Progi w zamówieniach publicznych

Raz na dwa lata Komisja Europejska podaje kwoty, od których jest obowiązek stosowania przepisów unijnych dotyczących udzielania zamówienia publicznego.

Obcennie progi obowiązujące do końca 2017r:

Zamawiający	rządowi	samorządowi	sektorowi i w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa
dostawy, usługi	135.000,00 € (563.612,00 PLN)	209.000,00 € (872.554,00 PLN)	418.000,00 € (1.745.108,00 PLN)
roboty budowlane	5.225.000,00 € (21.813.853,00 PLN)		
usługi społeczne i inne szczególne usługi	750.000,00 € (3.131.175,00 PLN)		1.000.000,00 € (4.174.900,00 PLN)

kurs złotego, stanowiący przelicznik z euro na złote na potrzeby zamówień publicznych, wynosi

4,1749 zł.

1.3. Tryby udzielania zamówień

1. Przetarg nieograniczony (art. 39-46)
2. Przetarg ograniczony (art. 47-53)
3. Negocjacje z ogłoszeniem (art. 54-60)
4. Dialog konkurencyjny (art. 60a-60f)
5. Negocjacje bez ogłoszenia (art. 61-65)
6. Zamówienie z wolnej ręki (art. 66-68)
7. Zapytanie o cenę (art. 69-73)
8. Partnerstwo innowacyjne (art. 73a-73h)
9. Licytacja elektroniczna (art. 74-81)

Wadium (art. 45-46)

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy (art. 147-151)

Dialog techniczny (art. 31a-31d)

Aukcja elektroniczna (art. 91a-91c)

nie są trybami przetargowymi

2. Ocena prawidłowości szacowania wartości zamówienia publicznego.

Art. 32 ust. 1: podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością.

Zabrania się:

- zaniżać wartości zamówienia,
- wybierać sposób obliczania wartości zamówienia,
- dzielić zamówienia na części,
- łączenia zamówień, które odrębnie udzielane wymagają zastosowania różnych przepisów ustawy,
- dzielenia zamówień na odrębne zamówienia,

w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy lub łącznego szacowania ich wartości.

2. Ocena prawidłowości szacowania wartości zamówienia publicznego.

- przeprowadzenie rozpoznania rynku za pomocą weryfikacji pisemnej, telefonicznej, lub elektronicznej.
- Określenie wartości szacunkowej ma na celu stwierdzenie, czy jest w ogóle możliwe nabycie przedmiotu zamówienia za kwotę, jaką dysponuje zamawiający.
- **kwota jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia jest kwotą odmienną od jego wartości szacunkowej (nie są to kwoty tożsame).**
- Jeżeli okaże się, że zarezerwowane środki na ten cel będą niewystarczające, to na tym etapie tak oszacowana wartość zamówienia pozwoli zamawiającemu na zweryfikowanie zarówno swoich wymagań w zakresie przedmiotu zamówienia jak i może spowodować weryfikację możliwości finansowych zamawiającego, w tym zabezpieczenie środków na zakup w wysokości większej niż założona pierwotnie.

Dowód:

„Wartość przedmiotu zamówienia należy ustalać w oparciu o przewidywane wynagrodzenie wykonawcy wyłonionego w drodze przetargu, adekwatne do przedmiotu świadczenia, a nie w oparciu o kryterium ceny, jaką spodziewa się zamawiający zapłacić wykonawcy.” (Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 27.06.2008 r., sygn. akt. KIO/UZP 588/08).

Pamiętaj!

Rozpoznanie rynku jako część procedury przetargowej jest także pisemna

2. Ocena prawidłowości szacowania wartości zamówienia publicznego.

Ustalenie wartości szacunkowej zamówienia nie powoduje po stronie zamawiającego obowiązku dopasowania czy też ustalenia kwoty jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

Dowód: wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 12.06.2015 r., sygn. akt KIO 1132/15:

„Określenie szacunkowej wartości zamówienia ma na celu ustalenie wartości zamówienia, ale nie przekłada się to na obowiązek zamawiającego uwzględnienia tej wartości w określaniu budżetu dla danego zadania. Ustalenie wartości zamówienia ma na celu wstępne oszacowanie kosztów związanych z realizacją zamówienia i określenie zdolności finansowej zamawiającego w tym zakresie. Jednocześnie ustalenie wartości zamówienia pozostaje zazwyczaj w korelacji z kwotą, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, która z jednej strony wyznacza możliwości finansowe zamawiającego związane z wykonaniem zamówienia, z drugiej strony stanowi o wartości rynkowej zamówienia. Podanie kwoty, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia przed otwarciem ofert ma to doniosłe znaczenie, że zamawiający zapoznawszy się z ceną ofert już po ich otwarciu nie ma możliwości, co do zasady wycofania się z decyzji o sfinansowaniu zamówienia do poziomu, który określił przed otwarciem ofert. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że to sam zamawiający określa kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Rozwiązanie to ma gwarantować zachowanie transparentności postępowania i zapobiec określonym manipulacjom ze strony zamawiającego w tym aspekcie, a w konsekwencji nie dopuścić do podejmowania dowolnych decyzji co do unieważnienia postępowania”.

2. Ocena prawidłowości szacowania wartości zamówienia publicznego.

Prawidłowo czyli jak?

1. Ustalenie potrzeb zamawiającego, wielkość, charakter.

Dowód: (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 22.10.2015 r., sygn. akt KIO 2207/15)

„Przepis art. 32 p.z.p. wymusza na zamawiającym jednoznaczne i wyczerpujące określenie przedmiotu zamówienia.”

uchwała Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 28.03.2012 r. sygn. NZS 2012/3/40:

„Wynikający z przepisów art. 32 ust. 1 p.z.p. obowiązek ustalenia przez zamawiającego wartości zamówienia, jako całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, z zachowaniem należytej staranności, obliguje zamawiającego do uwzględnienia obowiązujących w tym zakresie aktów prawnych oraz wszelkich dostępnych informacji dotyczących średnich cen rynkowych tego rodzaju usług. Źródłem takich informacji winny być dane, którymi dysponują wyspecjalizowane podmioty.”

2. Rzetelny i realny opis przedmiotu zamówienia.

3. Metoda obliczenia na podstawie zebranych danych cenowych musi być zasadna, obiektywna i aktualna.

3. Opis przedmiotu zamówienia

Art. 29: ust. 1: *Przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.*

Wprowadzono dodatkowe regulacje dotyczące sporządzania opisu przedmiotu zamówienia (art. 29) np. wymagania dotyczące zatrudnienia przez wykonawcę osób na podstawie umowy o pracę, możliwość wymagania przedstawienia odpowiedniego **oznakowania** – etykiety, zakaz wskazywania charakterystycznego procesu.

Art. 29 ust. 3a *„Zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia na usługi lub roboty budowlane wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – **Kodeks pracy** (Dz. U. z 2015 r. poz. 1066, z późn. zm.5)“.*

3. Opis przedmiotu zamówienia

1. Wpływa na przebieg postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
2. Wpływa na istotne postanowienia umowy.
3. Musi być jasny, zrozumiały i precyzyjnie określony.
4. Jest obowiązkiem i uprawnieniem Zamawiającego.
5. Określenie cech realnych w OPZ w sposób obiektywny, z zachowaniem zasad ustawowych nie jest jednoznaczne z koniecznością realizacji przez wszystkie podmioty działające na rynku w danej branży.

3. Opis przedmiotu zamówienia. O czym należy pamiętać?

- ▶ Prawo zamówień publicznych stanowi, że zamawiający powinien opisywać przedmiot zamówienia w sposób **wyczerpujący** oraz **jednoznaczny**. A także, za pomocą określić, które będą wystarczająco **dokładne i zrozumiałe**. Zamawiający musi ponadto uwzględnić te **okoliczności i wymagania**, które mogą mieć wpływ na sporządzenie oferty.
- ▶ W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że najważniejszym celem, w jakim przeprowadza się postępowanie jest **realizacja potrzeb zamawiającego**, dlatego też może dojść do sytuacji, w której potrzeby te będą ograniczać potencjalny krąg wykonawców (KIO 2435/15)
- ▶ W tegorocznym wyroku Krajowa Izba Odwoławcza wskazała, że użyte w art. 29 ust. 1 pzp określenie „dostatecznie dokładne i zrozumiałe”, należy uważać jako zrozumiałe w stopniu wystarczającym **dla profesjonalnego wykonawcy**.
- ▶ Poza obowiązkiem właściwego określenia przedmiotu zamówienia, zamawiający musi mieć na uwadze, że opis nie może ograniczać **uczciwej konkurencji**. Mimo bowiem, że to **zamawiający jest gospodarzem postępowania** i to on posiada wyłączone prawo do sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia, jego działanie **nie może naruszać uczciwej konkurencji i zasady równego traktowania** (KIO 340/16).
- ▶ Po trzecie – lecz co nie mniej istotne – zamawiający musi uważać, aby opis nie wskazywał m.in. na konkretny **znak towarowy czy patent**. Opis nie może bowiem promować żadnego produktu i wykonawcy. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy **specyfika przedmiotu** uzasadnia takie działanie.

3. Opis przedmiotu zamówienia

3.1. Prawidłowe ustalenie zakresu (przedmiotu) udzielanego zamówienia:

- W jednym postępowaniu powinny być nabywane świadczenia tego samego lub podobnego rodzaju, czyli należące do tej samej lub podobnej grupy tematycznej (element przedmiotowy),
- Sprawdzenie, czy istnieje wykonawca, zdolny samodzielnie wykonać całe zamówienie (element podmiotowy),
- Spełnienie warunku funkcjonalnego i czasowego przedmiotu zamówienia.

3.2. Określenie przedmiotu zamówienia, w celu uniknięcia zarzutu naruszenia art. 32 ustawy Pzp:

- Ta sama lub podobna tematyka np. szkolenia,
- Tożsamość czasowa, lub zbliżony termin realizacji zamówienia,
- Jeden wykonawca zdolny do realizacji całego przedmiotu zamówienia,
- Określenie grup tematów, wskazanie termin realizacji, ale z podziałem na części,
- Możliwości finansowe jednostki organizacyjnej.

3.3. Opis przedmiotu zamówienia może określić wymagania:

- dotyczące zatrudnienia odpowiedniej grupy społecznej (bezrobotni, niepełnosprawni lub innych),
- Utworzenia funduszu szkoleniowego,
- Zwiększenia wpłat pracodawców na rzecz funduszu szkoleniowego,
- Zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

4. Ocena wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego

Przede wszystkim należy:

1. Określić przedmiot zamówienia,
2. Oszacować wartość zamówienia,
3. Określić główny rodzaj zamówienia, w celu dobrania prawidłowego kodu CPV,
4. Wybrać tryb zgodnie z zasadami zapisanymi w ustawie Pzp,
5. Prowadzić dokumentację w postaci protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z rozporządzeniem.

4. Ocena wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego

Tryb udzielenia zamówienia publicznego to forma prowadzenia postępowania o zamówienie publiczne, przy spełnieniu określonych warunków. Jest kilka trybów wymienionych w ustawie. Każdy tryb ma ściśle określone wymagania co do sposobu prowadzenia postępowania i okoliczności, w jakich może być zastosowany.

Postępowanie to proces udzielenia zamówienia publicznego. Postępowanie o zamówienie publiczne ma ściśle określoną formę i wymaga prowadzenia odpowiedniej dokumentacji.

4. Ocena wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego

Podstawowe tryby postępowań o zamówienia publiczne to przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony, które mogą być stosowane we wszystkich przypadkach zamówień:

- ▶ przetarg nieograniczony – polega na tym, że w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy;
- ▶ przetarg ograniczony – w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie o zamówieniu, wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w przetargu, a oferty mogą składać wykonawcy zaproszeni do składania ofert;

4. Ocena wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego

Pozostałe tryby mogą być stosowane w przypadkach spełniających szczególne uwarunkowania, są to:

- ▶ negocjacje z ogłoszeniem – jest to tryb udzielenia zamówienia, w którym, po publicznym ogłoszeniu o zamówieniu, zamawiający zaprasza wykonawców dopuszczonych do udziału w postępowaniu do składania ofert wstępnych niezawierających ceny, prowadzi z nimi negocjacje, a następnie zaprasza ich do składania ofert;
- ▶ dialog konkurencyjny – jest to tryb udzielenia zamówienia, w którym po publicznym ogłoszeniu o zamówieniu zamawiający prowadzi z wybranymi przez siebie wykonawcami dialog, a następnie zaprasza ich do składania ofert;

4. Ocena wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego

- ▶ negocjacje bez ogłoszenia – to tryb udzielenia zamówienia, w którym zamawiający negocjuje warunki umowy w sprawie zamówienia publicznego z wybranymi przez siebie wykonawcami, a następnie zaprasza ich do składania ofert;
- ▶ zamówienie z wolnej ręki – jest to tryb udzielenia zamówienia, w którym zamawiający udziela zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą;
- ▶ zapytanie o cenę – to tryb udzielenia zamówienia, w którym zamawiający kieruje pytanie o cenę do wybranych przez siebie wykonawców i zaprasza ich do składania ofert;

4. Ocena wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego

- ▶ partnerstwo innowacyjne – to tryb udzielenia zamówienia, w którym w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie zamówienia zamawiający zaprasza wykonawców dopuszczonych do udziału w postępowaniu do składania ofert na opracowanie innowacyjnego produktu, usług lub robót budowlanych niedostępnych na rynku oraz sprzedaż tych produktów, usług lub robót budowlanych;
- ▶ licytacja elektroniczna – jest to tryb udzielenia zamówienia, w którym za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej, umożliwiającego wprowadzenie niezbędnych danych w trybie bezpośredniego połączenia z tą stroną, wykonawcy składają kolejne korzystniejsze oferty (postąpienia), podlegające automatycznej klasyfikacji;

Partnerstwo innowacyjne - wstęp

Nowa procedura zastępująca poniekąd negocjacje z ogłoszeniem. Bardzo podobna strukturalnie, ale nie w całości.

Art. 31 Dyrektywy klasycznej (2014/24/UE) opisuje podstawowe reguły dotyczące jej przeprowadzenia, bez ograniczenia stosowania innych podstawowych zasad innych trybów. Samo partnerstwo innowacyjne wprowadza także kilka rozwiązań, które są zarezerwowane tylko dla tego trybu postępowania.

Partnerstwo innowacyjne - stosowanie

PI łączy dwa elementy w ramach jednego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:

1. Opracowanie przez wykonawców innowacyjnego produktu, usługi lub roboty budowlanej.
2. Zakup przez instytucję zamawiającą.

Wprowadzenie tej procedury dotyczy zamówień odznaczających się najlepszą relacją jakości do ceny oraz próbą zwiększenia konkurencyjności oferowanych rozwiązań. PI może być stosowane w szczególności w przypadku, gdy dostępne na rynku rozwiązania nie mogą zaspokoić potrzeby opracowania innowacyjnego produktu lub usługi, lub innowacyjnych robót budowlanych wraz z późniejszym zakupem.

Partnerstwo innowacyjne – przesłanki stosowania

Muszą być spełnione łącznie trzy przesłanki:

1. Celem instytucji zamawiającej jest opracowanie produktu, usługi lub robót budowlanych oraz późniejszy zakup wyników tych prac, pod warunkiem, że odpowiadają one poziomem wydajności i maksymalnym kosztem uzgodnionym między instytucją zamawiającą a wykonawcami.
2. Opracowane produkty, usługi lub roboty budowlane są innowacyjne.
3. Potrzeby instytucji zamawiającej nie mogą zostać zaspokojone poprzez zakup produktów, usług lub robót budowlanych już dostępnych na rynku.

WAŻNE:

W sytuacji gdy zostaną spełnione przesłanki pozwalające zamawiającemu skorzystać zarówno z PI, jak i innych procedur (trybów), powinna ona mieć możliwość wyboru tej z nich, która w największym stopniu będzie odpowiadała jej potrzebom i oczekiwaniom.

Partnerstwo innowacyjne – nowość w ustawie.

Partnerstwo innowacyjne jest opisane w oddziale 6a od art. 73a ust. 1 do 73h ust. 5.

Treść definicji jest zawarta w art. 73a ust. 1.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie partnerstwa innowacyjnego jest dwuetapowe, tak jak przetarg ograniczony.

1 etap – sprawdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw do wykluczenia.

2 etap – negocjacje a następnie składnie oferty na opracowanie innowacyjnego produktu, usługi lub roboty budowlanej.

Partnerstwo innowacyjne – wszczęcie postępowania

1. Ogłoszenie o zamówieniu.
2. W przypadku zamawiającego niższego szczebla niż zamawiający centralny nie mogą skorzystać z wstępnego ogłoszenia informacyjnego.
3. W dokumentach zamówienia określone są m. in.:
  - a) Zapotrzebowanie na innowacyjny produkt, usługę czy robotę budowlaną, które nie mogą być zaspokojone przez zakup produktów, usług lub robót budowlanych już dostępnych na rynku;
  - b) Minimalne wymagania, jakie muszą spełniać wszystkie oferty.
4. Informacje muszą być wystarczająco precyzyjne, tak aby umożliwić wykonawcom ustalenie charakteru i zakresu wymaganego rozwiązania oraz podjęcie decyzji, co do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Partnerstwo innowacyjne – minimum i maksimum

- ▶ Minimalne wymagania i kryteria udzielania zamówienia określone przez zamawiającego nie mogą podlegać negocjacom w dalszym etapie postępowania.
- ▶ Aby zachować maksimum swobody i elastyczności prowadzenia toku postępowania zamawiający powinni podawać w ogłoszeniu o zamówieniu jedynie te informacje (kluczowe), co do których mają pewność, że nie ulegną one zmianie w dalszych etapach postępowania. To są takie warunki i cechy (przede wszystkim cechy fizyczne, funkcjonalne i prawne), które powinna spełniać lub posiadać każda oferta.

Partnerstwo innowacyjne - terminy

- ▶ Minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu wynosi 30 dni od dnia wysłania ogłoszenia o zamówieniu.
- ▶ Poprawność stosowania § 111 kodeksu cywilnego spoczywa na zamawiającym nie na wykonawcy.
- ▶ Jeżeli przedmiot zamówienia jest wyjątkowo skomplikowany zamawiający ma prawo wydłużyć termin składania wniosków, podając w protokole postępowania uzasadnienie takiej decyzji. Nie ma obowiązku wskazania tego uzasadnienia w SIWZ lub w ogłoszeniu.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

Art. 22 ust. 1: „O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy:

- 1) Nie podlegają wykluczeniu;
- 2) Spełniają warunki udziału w postępowaniu, o ile zostały one określone przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

Art. 22 ust 1b „definicja” warunków udziału w postępowaniu (unijne „kryteria kwalifikacji”):

- ▶ Fakultatywność określania warunków (22.1b);
- ▶ Warunki służą umożliwieniu zamawiającemu oceny zdolności wykonawcy do należytego wykonania ZP;
- ▶ Warunki powinny być proporcjonalne i związane z przedmiotem zamówienia;
- ▶ Warunki mogą być wyrażone jako „minimalne zdolności wraz z odpowiednimi środkami dowodowymi”;

Z wyjątkiem pkt ostatniego (minimalne zdolności) nie ma tu żadnych nowości raczej uporządkowanie materii dotychczas obowiązującej.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

1a. Obowiązkiem zamawiającego w przypadku warunków udziału w postępowaniu jest określenie w sposób:

- Proporcjonalny do przedmiotu zamówienia,
- Ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania,
- Minimalnych poziomów zdolności.

1b. Warunki udziału w postępowaniu mogą dotyczyć:

- Kompetencji lub uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile to wynika z odrębnych przepisów,
- Sytuacji ekonomicznej lub finansowej,
- Zdolności technicznej lub zawodowej.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

Zakres poszczególnych warunków został określony w poszczególnych przepisach PZP:

- ▶ Art. 22a - Poleganie na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów.
- ▶ Art. 22b – Wymóg wpisu do jednego z rejestrów zawodowych lub handlowych UE.
- ▶ Art. 22c – Wymogi dotyczące sytuacji finansowej lub ekonomicznej.
- ▶ Art. 22d – Ocena zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia.

Do tej pory zakres ten wynikał pośrednio z rozporządzenia o dokumentach.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

- ▶ Art. 22a - Poleganie na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów.

W poprzednim stanie prawnym poleganie na zdolnościach podmiotów trzecich był zawarty w art. 26 ust. 2b, który rodził wiele konfliktów między wykonawcą a zamawiającym.

W obecnym stanie prawnym zostało to dokładnie doprecyzowane i tak:

- Zdolności techniczne lub zawodowe zmuszają do czynnego uczestnictwa w realizacji części lub całości zamówienia,
- Sytuacja finansowa lub ekonomiczna to solidarna odpowiedzialność za szkodę poniesioną przez zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów,

Zamawiający musi ocenić, czy udostępniane wykonawcy przez inne podmioty zdolności techniczne, zawodowe lub ich sytuacja finansowa, lub ekonomiczna pozwalają na wykazanie spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz bada (sprawdza) czy nie zachodzą wobec podmiotu trzeciego podstawy do wykluczenia.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

- ▶ Art. 22b – Wymóg wpisu do jednego z rejestrów zawodowych lub handlowych UE.

Wpis do rejestru zawodowego lub handlowego prowadzonego w kraju członkowskim UE określonego w załączniku XI do dyrektywy klasycznej, gdzie wg. tego załącznika polskim rejestrem jest KRS.

Posiadanie określonych zezwoleń lub członkostwo w określonej organizacji mogłyby tu mieścić się dotychczasowe „koncesje, zezwolenia, licencje”, jednak jest to dopuszczalne wyłącznie w postępowaniach na usługi.

Czy warunek dotyczący uprawnień może być opisany jako wymóg figurowania w KRS?

5. Warunki udziału w postępowaniu.

- ▶ Art. 22c – Wymogi dotyczące sytuacji finansowej lub ekonomicznej:
  - posiadanie określonego minimalnego rocznego przychodu (co do zasady max dwukrotność wartości zamówienia);
  - niejasne ostatnie zdanie a art.22c.2 – nie wiadomo, co ustawodawca miał na myśli pisząc o „takim wymogu”;
  - odpowiednie parametry ekonomiczne, np. stosunek aktywów do zobowiązań zamawiający powinien określić pożądane parametry w tym zakresie;
  - ustawa narzuca stosowny dokument – roczne sprawozdania finansowe;
  - ubezpieczenie z tytułu ryzyka zawodowego;
  - dobrze, że ten element przechodzi z rozporządzenia do ustawy;
  - szkoda, że nie powielono sformułowania dotychczasowego – na gruncie polisy OC wykształciła się już praktyka (w tym orzecznictwo KIO), być może zostanie to doprecyzowane w rozporządzeniu o dokumentach;
  - zgodnie z art. 22b.4 poszczególne wymogi dotyczące tego warunku (ale tylko tego) mogą zostać „rozbite” na poszczególne części zamówienia.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

- ▶ Art. 22d – Ocena zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia.

Art. 22d ust. 1: Minimalne warunki dotyczące:

- wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, doświadczenia, potencjału technicznego wykonawcy lub osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia (**połączono wymogi dot. samego wykonawcy z jego potencjałem kadrowym**) wymogi te mają zapewniać realizację zamówienia na odpowiednim poziomie jakości.

Art. 22d ust. 2: Zamawiający, który uzna, że „wykonawca nie posiada wymaganych zdolności, jeżeli zaangażowanie zasobów technicznych lub zawodowych wykonawcy w inne przedsięwzięcia gospodarcze może mieć negatywny wpływ na realizację zamówienia” to może **wykluczyć go z postępowania** (za brak zdolności zawodowych):

- przepis, który niesie za sobą tak poważne konsekwencje powinien być precyzyjniejszy.

Art. 22d ust. 3 - dodano zezwolenie na żądanie wskazania imion i nazwisk „fizycznych” wykonawców zamówienia.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

Podsumowanie

- ▶ W zakresie kryteriów dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, stosowanego doświadczenia zawodowego, wykonawca może polegać pod warunkiem, że podmioty trzecie zrealizowały roboty budowlane lub usługi, a jednocześnie są potrzebne do prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
- ▶ W zakresie sytuacji ekonomicznej i finansowej zamawiający może wymagać solidarnej odpowiedzialności za realizację zamówienia.
- ▶ Nie mogą zachodzić podstawy wykluczenia podmiotu trzeciego.
- ▶ Podmiot trzeci musi spełniać odpowiednie kryteria kwalifikacji (spełnianie warunków udziału w postępowaniu) w takim stopniu w jakim jest wymagane przez zamawiającego, a nie części.
- ▶ Brak niespełnienia jednego lub wszystkich warunków przez podmiot trzeci, zamawiający może żądać od wykonawcy zastąpienia podmiotu trzeciego innym podmiotem.
- ▶ W zamówieniach na roboty budowlane, usługi oraz w przypadku prac związanych z rozmieszczeniem i instalacją w zamówieniach na dostawy można żądać realizacji kluczowych zadań bezpośrednio przez wykonawcę.

6. Podstawy wykluczenia.

- ▶ **Podstawy wykluczenia z udziału w postępowaniu**
- ▶ Zamawiający ma obowiązek wykluczyć wykonawcę z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, jeżeli stwierdzi po weryfikacji lub gdy w inny sposób zdobędzie informację, że w stosunku do tego wykonawcy wydany został prawomocny wyrok z powodu jednego z czynów wskazanych w Dyrektywie.
- ▶ Obowiązek wykluczenia wykonawcy zachodzi również w sytuacji, gdy osoba skazana prawomocnym wyrokiem jest członkiem organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych tego wykonawcy lub posiada w tych organach uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne.
- ▶ Przestanki wykluczenia obligatoryjne i fakultatywne.

6. Podstawy wykluczenia. Weryfikacja.

Art. 24aa dopuszcza możliwość weryfikacji spełniania warunków po dokonaniu ocen ofert“

- musi to przewidzieć w SIWZ lub ogłoszeniu,
- moim zdaniem ocena ofert powinna być poprzedzona badaniem ofert pod kątem formalnym i co do zgodności z opisem przedmiotu zamówienia.

Wraz z wnioskiem/ofertą wykonawca przekazuje jedynie „jednolity dokument zamówienia” – oświadczenie wykonawcy w zakresie wskazanym przez zamawiającego (brak podstaw do wykluczenia i spełnianie warunków udziału w postępowaniu):

- przed udzieleniem zamówienia zamawiający wzywa wybranego wykonawcę do złożenia dokumentów (art. 26b.1),
- jeżeli jest to niezbędne, „zamawiający może na każdym etapie postępowania wezwać wykonawców do złożenie wszystkich lub niektórych dokumentów”.

Informacja o wykluczeniu będzie przekazywana „niezwłocznie” (a nie jak obecnie – wraz z informacją o wyborze) – art. 92.3.1

6. Podstawy wykluczenia.

■ Ciekawostki:

- **Odchodzi się od kazuistycznych podstaw** wykluczenia wykonawców działających w różnych formach organizacyjnych, a ponadto kładzie się nacisk na osobę faktycznie **reprezentującą** wykonawcę lub mającą uprawnienia do reprezentowania (nawet członka organu nadzorczego),
- Wykluczenie wykonawcy, który pozostaje w relacji określonej w art. 17, chyba że możliwe jest zapewnienie **bezstronności** w inny sposób,
- Wprowadzenie kategorii „zamierzonego działania“, „rażącego niedbalstwa“, „lekkomyślności“ i „niedbalstwa“ jako okoliczności towarzyszących przedstawianiu **informacji wprowadzających błąd** – nie jest jasna realacja pomiędzy pkt 16 a 17 w art. 24,
- w art. 24 ust 2 przewidziano szereg **fakultatywnych przesłanek** wykluczenia (zamawiający może je w ogłoszeniu, SIWZ, zaproszeniu do negocjacji) – likwidacji, naruszenie obowiązków zawodowych, naruszenie praw pracowniczych, naruszenie obowiązków dotyczących płatności podatków, opłat składek (podobna przesłanka obligatoryjna z 24.1.14)
- W przypadku przesłanek fakultatywnych oraz dwóch przesłanek obligatoryjnych (popętnienie przestępstwa) możliwa jest **sanacja** – wykonawca może wykazać, że naprawił wyrządzoną szkodę, współpracował z organami ścigania etc.

6. Podstawy wykluczenia.

- ▶ Wykluczenie w dowolnym momencie w trakcie postępowania.
- ▶ **Self-cleaning-wykonawca może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające dowykazania jego rzetelności pomimo istnienia odpowiedniej podstawy wykluczenia.**
- ▶ Wykonawca musi udowodnić, że:
  - Zrekompensował wszelkie szkody spowodowane przestępstwem lub wykroczeniem, lub zobowiązał się do ich rekompensaty,
  - Wyczerpująco wyjaśnił fakty i okoliczności,
  - Aktywnie współpracując z organami śledczymi,
  - Podjął konkretne środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, które są odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub nieprawidłowemu postępowaniu.

6. Podstawy wykluczenia.

Przesłanki wykluczenia wykonawców z postępowania o udzielenie zamówienia:

- ▶ Wątpliwa uczciwość wykonawcy. Za pomocą dowolnych środków.
- ▶ Wcześniejsze umowy skutkowały sankcjami. Kary, odszkodowania, uporczywe niedociągnięcia w spełnianiu istotnych wymogów.
- ▶ Naruszenie innych przepisów prawa, związane z zamówieniem publicznym pośrednio (kodeks pracy, ochrona środowiska).
- ▶ Brak rozwiązania konfliktów interesu.
- ▶ Poważne wprowadzenie w błąd zamawiającego w innych postępowaniach.

6. Podstawy wykluczenia. Self – cleaning.

Każdy wykonawca ma możliwość przedstawienia dowodów swojej rzetelności, pomimo istnienia podstawy wykluczenia z postępowania. Musi udowodnić, że:

- Zrekompensował wszelkie szkody spowodowane przestępstwem lub wykroczeniem, albo zobowiązał się do rekompensaty i ją zrealizował.
- Wyczerpująco wyjaśnił fakty i okoliczności aktywnie współpracując z organami śledczymi.
- Podjął konkretne środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, które są zobligowane do zapobiegania dalszym przestępstwom lub nieprawidłowemu postępowaniu.

6. Podstawy wykluczenia. Self – cleaning.

Każdy zamawiający musi ocenić:

- Uwzględniając wagowo szczególne okoliczności przestępstwa lub wykroczenia,
- Jeżeli uwzględni wszystkie okoliczności, dowody przedstawione przez wykonawcę i uzna za wystarczające to taki wykonawca nie podlega wykluczeniu z dalszego udziału w postępowaniu.
- W przypadku nie uwzględnienia dowodów i okoliczności oraz uzna je za niewystarczające, jest zobowiązany przekazać wykonawcy uzasadnienie swojej decyzji o wykluczeniu z postępowania.

ZAPAMIĘTAJ!:

Self-Cleaning nie dotyczy wykonawcy, który został skazany prawomocnym wyrokiem sądu wraz z orzeczeniem o zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego lub koncesji w okresie na jaki orzeczono.

ZAPAMIĘTAJ!

- ▶ Przy realizacji zamówienia publicznego muszą mieć zastosowanie obowiązki w dziedzinie:
  - ▶ Prawa ochrony środowiska;
  - ▶ Prawa socjalnego;
  - ▶ Prawa pracy;
- ▶ Wykluczenie wykonawców, którzy nie przestrzegają ww. przepisów.
- ▶ Odrzucenie oferty, jeżeli nie uwzględniono w niej ww. obowiązków.
- ▶ Badanie uwzględnienia kosztów związanych z ww. obowiązkami w ramach wyjaśnienia rażąco niskiej kwoty w ofercie.

Uzupełnianie dokumentów.

Art. 26 ust. 3: wykonawca nie złożył dokumentów, są one niekompletne, zawierają błędy lub budzą wątpliwości:

- wzywa do złożenia we wskazanym terminie,
- analogicznie, jak obecnie, jednak brak przepisu, który określa, że dokumenty mają potwierdzać spełnianie warunków nie później niż na dzień składania ofert.

Pamiętaj:

- Art. 26 ust. 1 i 2 ustawy Pzp wskazują na żądanie przez zamawiającego **złożenia** oświadczeń lub dokumentów.
- Art. 26 ust. 3 i ust. 3a ustawy Pzp wskazuje na żądanie przez zamawiającego **uzupełnienia** oświadczeń lub dokumentów.

7. Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych.

► **Obowiązkowe wskazanie podwykonawców już w ofercie.**

- Nowelizacja nie pozostawia zamawiającemu wyboru czy żądać od wykonawców wskazania podwykonawców i powierzonych do wykonania przez podwykonawców części zamówienia. Teraz jest to obowiązkiem zamawiającego w przypadku każdego zamówienia.
- Z treści art. 36ba p.z.p. regulującego wprowadzanie nowych podwykonawców oraz treści formularza jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia można wyciągnąć wniosek, iż obowiązek wskazania nazw podwykonawców dotyczy jedynie podwykonawców znanych na etapie składania oferty. W szczególności będą to podwykonawcy, którzy udostępniają swoje zasoby lub których wykonawca będzie chciał uwzględnić w wyjaśnieniach niskiej ceny. (Mam nadzieję, że zostanie to wkrótce potwierdzone w praktyce).
- Dodatkowe obowiązki informacyjne wykonawcy pojawiają się również **na etapie realizacji zamówienia**. W przypadku zamówień na roboty budowlane i tych zamówień na usługi, które mają być wykonane w miejscu podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego **wykonawca informuje zamawiającego o poniższych danych podwykonawców i ich zmianach:**
  - nazwie,
  - danych kontaktowych,
  - osobach do kontaktu.
- Zamawiający **może**, nie jest obowiązany, żądać takich informacji w przypadku innych zamówień lub dodatkowo w stosunku do podwykonawców będących dostawcami przy realizacji zamówień na roboty budowlane lub usługi.

7. Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych.

Ważne

Wykonawca jest zobowiązany podać zarówno część zamówienia, którą będą realizować podwykonawcy, jak i ich nazwy.

7. Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych.

► Częstsze podwykonawstwo:

- Kolejna zmiana wpłynie na zwiększenie podwykonawstwa przy realizacji zamówień publicznych.
- Zmiana dotyczy jedynie wybranych rodzajów potencjału - wykształcenia, kwalifikacji i doświadczenia. To jedne z najczęstszych wymagań zamawiających, a więc i przedmiot największej ilości udostępnień. Pozostałych wymóg podwykonawstwa nie dotyczy.
- Wymóg podwykonawstwa nie dotyczy też udostępnienia jakiegokolwiek potencjału, nawet doświadczenia, w zamówieniach na dostawy.
- Efekt tej zmiany będzie widoczny. Kończy się era doradztwa i papierowego udostępniania doświadczenia. Nie ma już nawet możliwości udostępnienia całego zespołu do realizacji zamówienia.

Zaangażowanie podmiotu trzeciego zmienia się w podwykonawstwo.

7. Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych.

Ważne

Nowelizacja uzależnia możliwość skorzystania z potencjału wykształcenia, kwalifikacji czy doświadczenia podmiotu trzeciego odnoszącego się do robót budowlanych i usług od tego czy podmiot trzeci wykona te roboty lub usługi.

7. Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych.

► Dokumenty dotyczące podwykonawców:

Od zamawiającego zależy czy będzie żądał złożenia razem z ofertą **dokumentów JEDZ lub wstępnych oświadczeń** dotyczących podwykonawców.

Ma on również możliwość żądania złożenia wraz z pozostałymi oświadczeniami i dokumentami (**na etapie ich przedstawienia przez wykonawcę, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą lub wcześniej**) oświadczeń i dokumentów **dotyczących sytuacji podmiotowej podwykonawcy** (takich jak odpisy z KRK czy zaświadczenie z ZUS).

Kluczowa informacja:

Zamawiający **może** żądać oświadczeń lub dokumentów odnoszących się do podwykonawców w celu weryfikacji ich sytuacji podmiotowej (braku podstaw wykluczenia).

7. Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych.

Nowy podwykonawca lub zmiana podwykonawcy w trakcie realizacji.

Nowelizacja uregulowała też kwestię **wprowadzenia nowego podwykonawcy** - takiego, który nie został przewidziany w ofercie. Jeżeli w trakcie realizacji zamówienia na roboty budowlane lub usługi wykonawca chce wprowadzić nowego podwykonawcę powinien na żądanie zamawiającego przedstawić odnoszące się do niego:

- wstępne oświadczenie (to z art. 25a ust. 1) potwierdzające brak podstaw wykluczenia wobec tego podwykonawcy, lub
- oświadczenia lub dokumenty potwierdzające brak podstaw wykluczenia wobec tego podwykonawcy.

Zmieniono również wymagania wobec nowego podwykonawcy wchodzącego w miejsce podwykonawcy, który w trakcie postępowania przetargowego **udostępnił swój potencjał wykonawcy**. Skoro ten potencjał był udostępniany, to znaczy że wykonawca nie był w stanie spełnić samodzielnie warunków udziału w postępowaniu. Jeśli na etapie realizacji wykonawca będzie chciał zrezygnować z podwykonawcy, to musi zaproponować nowego, który uzupełni jego potencjał. Obecny wymóg stawiany takiemu nowemu podwykonawcy to samodzielne spełnianie warunków udziału w postępowaniu w stopniu **nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania** o udzielenie zamówienia. Dlatego, jeśli dotychczasowy podwykonawca w trakcie postępowania zapewnił wykonawcy spełnienie jednego z dwóch wymogów odnoszących się do doświadczenia, to nowy podwykonawca musi również posiadać doświadczenie pozwalające na spełnienie tego jednego wymogu (a nie np. obu z nich).

7. Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych.

Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę.

- Zamawiający muszą wymagać zatrudnienia na podstawie umowy o pracę jeśli:
  - zamówienie dotyczy usług lub robót budowlanych, oraz
  - wykonywanie zamówienia odbywa się w warunkach charakterystycznych dla stosunku pracy.

Taki wymóg zawsze dotyczy **nie tylko samego wykonawcy, ale również jego podwykonawców.**

7. Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych.

Osobiste wykonanie staje się rzeczywiście osobiste.

- ▶ W ten sposób zastrzeżenie obowiązku osobistego wykonania **wyłącza również możliwość powoływania się na potencjał podmiotu trzeciego w zakresie wykształcenia, kwalifikacji czy doświadczenia.**

Wynika to z poprzedniej opisanej zmiany. Wykonawca nie może zastrzeżonych prac powierzyć w formie podwykonawstwa, a podwykonawstwo jest w robotach budowlanych i usługach warunkiem udostępnienia potencjału.

Uwaga!

Jeśli zamawiający zastrzegł obowiązek osobistego wykonania przez wykonawcę kluczowych części zamówienia na roboty budowlane lub usługi to obecnie wykonawca będzie musiał je wykonać samodzielnie. **Zniesiono możliwość wykonywania tych prac przez podmiot udostępniający wykonawcy swoje doświadczenie.**

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

Na potrzeby realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych, zamówienia podzielono na trzy grupy:

1. Zamówienia przeprowadzane na podstawie jednego z trybów przewidzianych w ustawie Pzp.
2. Zamówienia przeprowadzane zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji (zasadą konkurencyjności), których wartość przekracza 50 tys zł netto.
3. Zamówienia o wartości nieprzekraczającej 50 tys zł netto.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy PZP zobowiązuje do stosowania trybów i procedur opisanych w ustawie PZP podczas ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w ramach projektów realizowanych z udziałem środków EFRR/EFS również podmioty, których założycielami/jednostkami powołującymi są podmioty zaliczane do jednostek sektora finansów publicznych. Dotyczy to także sytuacji, gdy podmiot ponoszący wydatki (beneficjent, partner) został powołany przez kilka jednostek/organizacji prywatnych lub społecznych oraz choćby jedną jednostkę sektora finansów publicznych.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

➤ **Szczególne warunki realizacji zamówień publicznych udzielanych zgodnie z ustawą PZP:**

1. Do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego stosuje się podstawowe tryby udzielania zamówienia publicznego, tj.:
  - Przetarg nieograniczony lub
  - Przetarg ograniczony.

W przypadku korzystania przy udzielaniu zamówień z trybu innego niż podstawowy, należy udowodnić na piśmie spełnienie ustawowych przesłanek umożliwiających jego zastosowanie. Brak udowodnienia spełnienia warunków uzasadniających zastosowanie danego trybu może skutkować uznaniem wydatków w ramach zamówienia publicznego za niekwalifikowalne. Dla zapewnienia właściwej ścieżki audytu dokumenty uzasadniające wybór trybu są archiwizowane łącznie z dokumentacją dotyczącą danego zamówienia publicznego.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

2. Okresy poszczególnych etapów postępowania mogą zostać skrócone (przyśpieszony tryb) w przypadku zamówień publicznych o wartościach równych lub przekraczających kwoty, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy PZP, jedynie w sytuacjach przewidzianych w prawie unijnym i krajowym, w tym w przypadku zaistnienia pilnej potrzeby udzielenia zamówienia publicznego. Pilna potrzeba nie może wynikać z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, które – działając z należytą starannością – był w stanie przewidzieć¹. W przypadku powołania się na wystąpienie pilnej potrzeby udzielenia zamówienia publicznego, należy udokumentować zaistnienie tego faktu. Dokumentację należy dołączyć do protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

¹ Przykładowo, nie stanowi „pilnej potrzeby” konieczność terminowej realizacji poszczególnych zadań w projekcie w związku z tym, że zamawiający nie przewidział odpowiedniego czasu na przeprowadzenie procedury przetargowej lub nie przystąpił do jej wszczęcia z odpowiednim wyprzedzeniem. Nie uzasadniają także „pilnej potrzeby” opóźnienia we wcześniej prowadzonych zamówieniach publicznych. Zatem, stwierdzenie pilnej potrzeby udzielenia zamówienia publicznego możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy zamawiający jest w stanie wykazać, iż działając z należytą starannością nie mógł przewidzieć zaistnienia określonych okoliczności.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

3. Przed formalnym wszczęciem postępowania w trybie negocjacji bez ogłoszenia na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 3 ustawy PZP, z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b (nie dotyczy to zamówień publicznych, o których mowa w art. 67 ust. 3 pkt 1 Pzp) oraz z ust. 1 pkt 1a zapytania o cenę, w celu zagwarantowania wszystkim potencjalnym wykonawcom odpowiedniego poziomu upublicznienia informacji, należy opublikować informację o zamiarze udzielenia zamówienia publicznego, zwaną dalej: „informacją o zamówieniu publicznym”. Informacja o zamówieniu publicznym jest umieszczana na stronie internetowej zamawiającego, o ile posiada on taką stronę, oraz w jego siedzibie, przy czym należy dążyć do dostosowania zakresu upublicznienia do znaczenia danego zamówienia publicznego dla potencjalnych wykonawców, w tym wykonawców z innych państw członkowskich. Informacja o zamówieniu publicznym zawiera w szczególności opis przedmiotu zamówienia publicznego, kryteria oceny ofert wstępnych, warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania ocen spełniania tych warunków, a także termin składania ofert wstępnych, który nie powinien być krótszy niż 7 dni kalendarzowych od dnia zamieszczenia o ogłoszenia.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

4. Tryb negocjacji bez ogłoszenia, na podstawie art. 62 ust. 1 pkt. 3 ustawy PZP oraz tryb zapytania ocenę znajdując zastosowanie do wybranych ofert wstępnych, o których mowa w pkt 3), a w przypadku braku ofert wstępnych albo ich odrzucenia, w odniesieniu do wybranych wykonawców na rynku. W przypadku zamiaru skorzystania z trybu zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b lub ust. 1 pkt 1a, w sytuacji kiedy w trakcie procedury opisanej w pkt 3) wpłynęło więcej niż jedna oferta niepodlegająca odrzuceniu, nie zachodzą przesłanki do zastosowania ww. trybu.
5. W przypadkach, w których zastosowanie trybu niekonkurencyjnego niewymagającego publikacji zgodnie z ustawą PZP zostało:
  - a) poprzedzone procedurą udzielenia zamówienia publicznego przeprowadzoną w trybie podstawowym, lub
  - b) gdy wystąpiła pilna potrzeba, niewynikająca z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć,
  - c) w przypadku zamówień dodatkowych, publikowane jest ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy, o którym mowa w art. 62 ust. 2a oraz art. 66 ust. 2 ustawy PZP.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

6. Zamówienia sektorowe, które określa art.132 ustawy Pzp, to zamówienia, w których możemy stwierdzić łącznie spełnienie trzech warunków:
- a) Zamawiającym są podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 i ich związki, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp;
  - b) Zamówienie jest udzielane w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności o których mowa w art. 132 ust. 1 pkt 1 – 7.
  - c) Wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art.11 ust. 8 ustawy Pzp.

W przypadku zamówień sektorowych dodatkowym dopuszczalnym trybem są zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy Pzp – negocjacje z ogłoszeniem.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

Szczególne warunki realizacji zamówień publicznych udzielanych z zasadą konkurencyjności.

Zasady konkurencyjności dla zamówień o wartości powyżej 50 tys zł netto:

Procedura udzielenia zamówienia zgodnie z zasadą konkurencyjności została określona w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR EFS oraz FS na lata 2014-2020, wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

Każdy Beneficjent przeprowadzając postępowanie zgodnie z zasadą konkurencyjności ma obowiązek stosować określone wymagania.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

Wybrane elementy zasady konkurencyjności:

1. Zakres podmiotowy:

Zasadę konkurencyjności stosuje się w następujących przypadkach:

- Beneficjent nie jest podmiotem zobowiązanym do stosowania przepisów ustawy Pzp a wartość projektu przekracza 50 tys zł netto;
- Beneficjent jest podmiotem zobowiązanym do stosowania przepisów ustawy Pzp a wartość zamówienia jest w przedziale od 50 tys zł netto do 125.247 zł netto;
- Beneficjent jest podmiotem zobowiązanym do stosowania przepisów ustawy Pzp a wartość zamówienia sektorowego jest w przedziale od 50 tys zł netto do 1.745.108,20 zł netto;

Wyłączenia ze stosowania tej zasady określone zostały w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014 - 2020*

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

Ogólne warunki dla zasady konkurencyjności:

1. Postępowanie jest prowadzone w sposób transparentny.
2. Szacowanie wartości zamówienia jest dokonywane tak samo jak w przypadku zamówień publicznych:
  - Z należyłą starannością,
  - Z uwzględnieniem zamówień uzupełniających,
  - Jest dokumentowane,
  - Jest w formie pismnej.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

Po spełnieniu łącznie następujących przesłanek:

- Usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie;
- Możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie;
- Możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę.

Wyjątek:

W przypadku udzielania zamówienia w częściach wartość zamówienia ustala się jako łączną wartość poszczególnych części. Dlatego zabrania się dzielenia zamówienia na części w celu obejścia przepisów ustawy Pzp.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

- Do opisu przedmiotu zamówienia należy stosować kody CPV;
- Warunki udziału w postępowaniu są proporcjonalne do przedmiotu zamówienia, i nie mogą zawężyć konkurencji;
- Kryteria oceny ofert muszą odnosić się do przedmiotu zamówienia a nie właściwości wykonawców;

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

W przypadku naruszenia przepisów ustawy Pzp, lub procedury zgodnej z zasadą konkurencyjności przez Beneficjenta, właściwa instytucja może uznać całość lub część wydatków związanych z tym zamówieniem jako niekwalifikowalne. Czyli nałoży korektę finansową do danego projektu.

8. Wymogi w zakresie zamówień publicznych współfinansowanych ze środków unijnych.

Ważne:

W przypadku, gdy po udokumentowanym procesie rozeznania rynku okaże się, że cena najkorzystniejszej oferty przekracza kwotę 50 tys. zł netto, wówczas Beneficjent **nie może** wybrać takiej oferty, pod rygorem uznania całego wydatku za niekwalifikowalny.

Należy przeprowadzić ponownie postępowanie!

9. Stosowanie ustawy Pzp w przypadku zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro

Zapis art. 4 ust. 8 wyraźnie pozwala na brak obowiązku stosowania ustawy Pzp, jeżeli wartość zamówienia nie przekracza 30 tys. euro.

Warto pamiętać:

Nie zwalnia to zamawiającego od przestrzegania zapisu art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że środki publiczne powinny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny.

9. Stosowanie ustawy Pzp w przypadku zamówień o wartości poniżej 30 tys. Euro.

Dokumentowanie postępowań, których wartość nie przekracza kwoty określonej w art. 4 ust.8 ustawy Pzp:

- Żaden przepis prawa powszechnie obowiązującego nie narzuca formy prawnej dokonywanej czynności w tym zakresie,
- praktycy opierają swoje decyzje na art. 6 KC, z którego wynika, że na twierdzącym spoczywa obowiązek udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne. Jak to rozumieć?
- Dokumenty na piśmie w formie np. notatek służbowych, z których w treści jasno wynikają okoliczności skutkujące brakiem obowiązku stosowania Pzp, w szczególności brakiem naruszenia art. 32 ust. 2 ustawy Pzp (ustalenie wartości zamówienia – dzielenie zamówienia na części w celu uniknięcia stosowania przepisów Pzp),

9. Stosowanie ustawy Pzp w przypadku zamówień o wartości poniżej 30 tys. Euro – umowy.

1. Roboty budowlane.

- zgodnie z art. 648 KC każda umowa powinna być stwierdzona pismem, ponieważ zabezpiecza interes zamawiającego (kary, możliwość odstąpienia od umowy);

2. Dostawy i usługi powtarzające się okresowo.

- umowa pisemna, określająca kształtowanie ceny w dłuższym okresie czasu, zmiana cen w tym okresie, jak będą dostarczane towary, oraz jakie konsekwencje prawne będą wynikać dla wykonawcy w przypadku nie wywiązania się warunków umowy;

3. Dostawy i usługi jednorazowe.

- nie ma potrzeby zawierania umowy, ponieważ z definicji wynika, że jest to jednorazowe, a zamawiający ma pełną wiedzę na temat wykonania tych czynności oraz potwierdzenie jest na otrzymywanej fakturze lub rachunku, że dana czynność została wykonana. Jedynym dokumentem, jaki może być żądany to dokument gwarancyjny.

9. Stosowanie ustawy Pzp w przypadku zamówień o wartości poniżej 30 tys. Euro.

Określenie przedmiotu zamówienia i szacowanie wartości zamówienia należy stosować zapisy art. 32 – 34 ustawy Pzp dotyczące należytej staranności podczas szacowania oraz zakaz zaniżania wartości i dzielenia zamówienia na części, naruszając tym samym dyspozycje zapisów ww. artykułów ustawy Pzp.

9. Stosowanie ustawy Pzp w przypadku zamówień o wartości poniżej 30 tys. Euro.

Dzielenie zamówienia na części jest możliwe tylko w określonych przypadkach, co może skutkować możliwością stosowania art. 4 ust. 8 ustawy Pzp.

9. Stosowanie ustawy Pzp w przypadku zamówień o wartości poniżej 30 tys. Euro - sprawozdanie

Sprawozdanie z udzielonych zamówień, których wartość nie przekracza kwoty określonej w art. 4 ust. 8 składa się do 1 marca następnego roku, z informacją o łącznej wartości wszystkich udzielonych zamówień do 30 tys. €, wyłącznie drogą elektroniczną do Urzędu Zamówień Publicznych. Łączna wartość podawana w sprawozdaniu jest większa niż równowartość 30 tys. €.

„Projekt współfinansowany z Funduszu Spójności Unii Europejskiej
w ramach Programu Pomoc Techniczna 2014-2020”

Dziękuję za uwagę.

Monika Tectaw

